

FOT. Z WYDZIAŁU

sterowanym numerycznie CNC z litych krążków (dotyczy wyłącznie wyrobów litych) oraz poprzez nowoczesną technologię addytywną selektywnego spiekania laserowego SLS ewentualnie zhybrydowaną z komplementarną technologią nanoszenia warstw powierzchniowych np. poprzez osadzanie pojedynczych warstw atomowych ALD, umożliwiającą przyleganie i proliferację żywych komórek, ze stopu tytanu z niobem (np. Ti6Al7Nb lub Ti24Nb4Zr8Sn) oraz ewentualnie tlenku aluminium (Al_2O_3) w porównaniu z wytworzonymi ze stopu tytanu z wanadem (Ti6Al4V).

Anna Dobrzańska-Danikiewicz

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, PSYCHOLOGII I SOCJOLOGII

Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Możliwości i uwarunkowania adaptacji człowieka do wyzwań współczesnego świata*

W dniach 26-27 lutego 2018 r. Instytut Psychologii Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego był gospodarzem ogólnopolskiej konferencji naukowej *Możliwości i uwarunkowania adaptacji człowieka do wyzwań współczesnego świata* podczas której pierwszego dnia odbyło się posiedzenie Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Rozwoju Człowieka (PSPRC). Drugi dzień konferencji, przy wypełnionej po brzegi auli, uroczystie rozpoczęli Dyrektor Instytutu Psychologii, dr hab. **Tatiana Ronginska**, prof. UZ oraz Dziekan Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii dr hab. **Marek Furmanek**, prof. UZ. Następnie zabrała głos Prezes Zarządu Stowarzyszenia Psychologii Rozwoju Człowieka prof. dr hab. **Maria Kielar-Turska**. Wprowadzając do konferencji prof. **Maria Kielar-Turska** zwróciła uwagę na współczesny trend międzydyscyplinarnego sposobu ujmowania zagadnień rozwoju i wpisującą się w niego różnorodność profili naukowo-badawczych pracowników Instytutu Psychologii.

Pierwszą sesję wykładową poprowadziła dr hab. **Ludwika Wojciechowska**, prof. UZ i członkini komisji rewizyjnej Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Rozwoju Człowieka. Pierwszym prelegentem była dr hab. **Adrianna Grabizna**, prof. UZ, która mówiła o *Zdolności do mentalizowania w kontekście teorii dziedziczenia*. Prof. Grabizna odniosła się do obserwacji, że niektóre cechy psychiczne dzieci, są podobne do cech psychicznych rodziców, a te, do cech psychicznych ich rodziców. Prelegentka przedstawiła w tym kontekście jako przykład neuromechanizmy odpowiadające za transfer międzypokoleniowy zdolności do mentalizowania. Następnie przedstawiła najnowsze kierunki w biologii, tj. ewolucyjną biologię rozwojową (znaną w skrócie jako *evo-devo*) i Rozszerzoną Syntezę (*Extended Synthesis*), która posługuje się pojęciem rozszerzonej dziedziczności (*extended inheritance*) oraz pokazała ich znaczenie i komplementarność względem psychologii

FOT. Z WYDZIAŁU

FOT. Z WYDZIAŁU

rozwojowej. Polegają one między innymi na tym, że pozwalają zdać sobie sprawę z pozagenetycznego transferu międzypokoleniowego i rehabilitują znaczenie ontogenezy w paradygmacie ewolucyjnym.

Kolejnym prelegentem był mgr **Tomasz Misiuro** z Zakładu Metodologii Badań Psychologicznych, którego tytuł wystąpienia brzmiał: *W poszukiwaniu struktury cech osobowości zawartej w leksykonie języka polskiego - badania psycholeksykalne w nurcie nierestrykcyjnej selekcji deskryptorów osobowych*. Mgr Misiuro jest kierownikiem projektu badań przeprowadzanych w ramach grantu NCN uzyskanego w konkursie Preludium 13 (pieczę merytoryczną nad projektem sprawują prof. Boele De Raad, twórca kompleksowego, nierestrykcyjnego modelu selekcji oraz dr hab. Oleg Gorbaniuk, prof. UZ.). Mgr Misiuro wyjaśnił, że dotychczas większość badań nad leksykonami języków naturalnych prowadzonych było w tak zwanym restrykcyjnym modelu selekcji, w którym ilość analizowanych pojęć jest ograniczana wyłącznie do jednej kategorii leksykalnej (np. przymiotniki) oraz do słów opisujących stałe dyspozycje. Natomiast terminy dotyczące stanów tymczasowych oraz pojęcia ewaluacyjne były pomijane. W modelu nierestrykcyjnym proponowanym przez mgr Misiuro analizie poddawane są słowa należące do wszystkich kategorii leksykalnych. Podejście to w większym stopniu oddaje sens hipotezy leksykalnej i pozwala na pełniejszy wgląd w strukturę leksykonu danego języka.

Kolejnymi zapowiedzianymi prelegentami byli **Magdalena Kolańska**, **Oleg Gorbaniuk**, **Monika Bendyk** i **Dominika Kozołubska** z referatem *Wymiary porównywania się nastolatków z typowymi użytkownikami marek*. Ponieważ po raz kolejny prezentacja dotyczyła zdobytego grantu, przedstawiła ją mgr **Magdalena Kolańska**, kierownik projektu *Rola marek w budowaniu koncepcji siebie adolescentów*, który uzyskał finansowanie w panelu HS4: „Jednostka, instytucje, rynki” (2017/25/N/HS4/02510). Głównym celem projektu jest opracowanie modelu porównań własnego wizerunku nastolatka z obrazem siebie typowego użytkownika marki (TBU) przy uwzględnieniu motywów Ja. Planowane badania mają zrealizować trzy zasadnicze cele: (1) eksploracyjny - identyfikacja właściwości, przypisywanych użytkownikom marek w procesie porównywania się z nimi w ramach różnych obrazów Ja (idealne, realne, niepożądane), (2) systematyzacyjny - systematyzacja i wyodrębnienie wymiarów postrzegania typowych użytkowników marek przez nastoletnich konsumentów oraz (3) konfirmacyjny - weryfikacja struktury postrzegania typowych użytkowników marek przez nastoletnich konsumentów oraz wartości predykcyjnej powstałego modelu kongruencji w odniesie-

niu do zachowań konsumenckich nastolatków. Głównym efektem badań będzie trafny ekologicznie nowy Trójkomponentowy Wieloaspektowy Model Kongruencji Ja TBU dla populacji nastolatków z uwzględnieniem kluczowych motywów samoewaluacji.

Po pełnej rozmów przerwie kawowej jako pierwsza wystąpiła dr **Anna Mróz**. Tytuł prelekcji brzmiał *Osoby intelektualnie nietypowe w perspektywie rozwojowo-adaptacyjnej*. Dr Mróz poruszyła ciekawe zagadnienie formowania tożsamości w okresie nastoletnim osób intelektualnie nietypowych i osób wybitnie zdolnych. Obie grupy łączy doświadczenie nieprzystosowania społecznego spowodowanego ich nietypowością intelektualną i wynikającą z niej odmiennością postrzegania i rozumienia otaczającej rzeczywistości. Dr Mróz pokazała, że jakość procesu formowania tożsamości nastolatków o nietypowym rozwoju oraz powodzenie w podejmowaniu i wypełnianiu przez nich ról dorosłości, zależy w dużym stopniu od tego, jak ich odmienność jest (nie-)akceptowana przez otoczenie, w którym dorastają.

Kolejne wystąpienie wygłosiła mgr **Joanna Hadzicka** i nosiło ono tytuł *Rola babci/dziadka z perspektywy osoby pełniącej tę rolę: wybrane aspekty teoretyczne i empiryczne*. W wystąpieniu został zaprezentowany przegląd wątków, które współcześnie podejmuje się w obszarze tej tematyki badań. Prelegentka pokazała, że rola babci/dziadka ma charakter złożony i dynamiczny, w związku z tym powinna być rozpatrywana wielopoziomowo zarówno w kontekście społecznym, rodzinnym, jak i relacyjnym (np. w interakcji dziadkowie - wnuki) i jednostkowym (intraindywidualnych doświadczeń). Mgr Hadzicka odwołała się do teorii schematów społecznych jako *modus repraesentationis* tego każdemu bliskiego, a jednak złożonego zagadnienia.

Jako ostatni - *last but not least* - wystąpił mgr **Konrad Opałiński**, który mówił o *Doświadczeniu odosobnienia przez uczestników wyprawy polarnej*. Opowiedział o badaniu, które niedawno przeprowadził (21.04. - 02.05.2018 r.) na terenie Polskiej Stacji Polarnej Hornsund im. Stanisława Siedleckiego (placówka Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk), znajdującej się w południowej części wyspy Spitsbergen będącej częścią archipelagu Svalbard. W momencie przeprowadzenia badania uczestnicy pozostawali w odosobnieniu przez około 11 miesięcy, z czego przez 106 dni w całkowitej ciemności w związku z trwającą w tym regionie nocą polarną - co potęguje doświadczenia odosobnienia. Badania psychologiczne prowadzone w warunkach polarnych są bardzo rzadkie, tym bardziej w Polsce, a stanowią ważny element badań nad predyspozycjami osobowościowymi oraz zachowaniami osób w przestrzeni kosmicznej, m.in. wpływ tzw. „czynnika ludzkiego” na powodzenie wypraw kosmicznych, których poczucie izolacji uczestników jest integralną częścią.

Dyskusja, która nastąpiła po wystąpieniach, pokazała zaangażowanie i entuzjazm zarówno przedstawicieli Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Rozwoju Człowieka, prelegentów i pracowników Instytutu Psychologii, jak i naszych studentów. Podsumowując konferencję, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Psychologii Rozwoju Człowieka, prof. Maria Kielar-Turska zwróciła uwagę na zaznaczające się na konferencji interdyscyplinarne ujmowanie zagadnień rozwoju. Profesor Kielar-Turska pogratulowała także uzyskanych przez pracowników Instytutu Psychologii grantów naukowych i projektów badawczych. Ostatnie słowo tego wydarzenia należało do Dyrektora Instytutu Psycholo-

gii, prof. Tatiany Ronginskiej, które nie tyle zamknęło tę udaną konferencję, co pozostawiło szeroko otwartą drogę naukowej współpracy, wymiany oraz wzajemności intelektualnej i badawczej.

Adrianna Grabizna

Konferencja naukowo-metodyczna: *Doskonalenie wychowawczej roli szkoły zadaniem dyrektorów i pedagogów szkolnych*

15 marca 2018 r. pracownicy i doktoranci Zakładu Pedagogiki Opiekuńczej i Rodziny, Instytutu Pedagogiki, Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz studenci pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i profilaktyki, a także członkowie Naukowego Koła Pedagogiki Opiekuńczej mieli przyjemność współorganizować naukowo-metodyczną konferencję powiatową nt. *Doskonalenie wychowawczej roli szkoły zadaniem dyrektorów i pedagogów szkolnych. Obchody 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości*. Ten bardzo ważny temat udało się podjąć wspólnie z różnymi podmiotami powiatu nowosolskiego, ale podkreślić należy, że nie byłoby to możliwe, gdyby nie inicjatywa i aktywność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowej Soli, bardzo aktywnego interesariusza zewnętrznego Wydziału.

Mając na celu jak najlepsze rezultaty, konferencja składała się z trzech części: wystąpienia plenarnych, debaty oraz warsztatów.

Obrady plenarne rozpoczęto po wystąpieniach starosty nowosolskiego - Waldemara Wrześniaka oraz przedstawicielki Lubuskiego Kuratora Oświaty - Ewy Krzyżanowskiej. Zaprezentowano osiem wykładów: mgr Małgorzaty Karimow - dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowej Soli, nt. *Sieci pedagogów szkolnych a dobre praktyki mające wpływ na proces wychowania współczesnej szkoły na przykładzie sieci funkcjonujących w PPP w Nowej Soli*; dr hab. Grażyny Gajewskiej, prof. UZ nt. *Pedagog szkolny w nowoczesnej szkole. Wybrane aspekty kreowa-*

nia jakości wychowania w powiązaniu z pomocą, wsparciem, opieką i edukacją; dr hab. Bogumily Burdy, prof. UZ nt. *Współczesna mapa patriotyzmu a praca wychowawcza szkół i placówek oświatowych*; dr Elżbiety Turskiej nt. *Jak uczyć mądrze pomagać? Wolontariat w szkole*; dr. Krzysztofa Zajdla, nt. *Pedagog - rodzice. Jak bezpiecznie żeglować po Trójkącie Bermudzkim*; mgr. Pawła Zapeńskiego nt. *Co pedagog szkolny musi, co może, a czego nie wolno mu robić?*; mgr Natalii Harewskiej nt. *Co pedagog szkolny powinien wiedzieć o rodzinie zastępczej* oraz mgr Renaty Sochy nt. *Dlaczego pedagog szkolny powinien mieć kompetencje do pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?*; Przewodnicząca Naukowego Koła Pedagogiki Opiekuńczej - Sandra Wojtowicz - miała zaszczyt zaprezentować wstępne wyniki przeprowadzonych przez studentów badań naukowych pod kierunkiem dr hab. Grażyny Gajewskiej, prof. UZ, dotyczące wizerunku pedagoga szkolnego na stronach internetowych szkół podstawowych w miejscowościach: Świebodzin, Gubin, Zielona Góra, Żagań, Gorzów Wielkopolski i powiatu nowosolskiego.

Po przerwie, która pozwoliła na liczne rozmowy w kulisach, dr Krzysztof Zajdel oraz mgr Paweł Zapeński poprowadzili debatę nt. *Dyrektor, pedagog, rodzice w realizacji wychowawczej roli szkoły*.

Trzecią formą spotkania były warsztaty. Mgr Paweł Zapeński zaprosił uczestników zainteresowanych tematyką pracy pedagoga szkolnego z rodziną dziecka, mgr Renata Lisiewicz współpracą dyrektora i pedagoga w zakresie tworzenia pozytywnej atmosfery w szkole oraz mgr Katarzyna Stein-Szała - autyzmem w szkołach.

Niesamowite były rozmowy ewaluacyjne wszystkich zainteresowanych: dyrektorów i pedagogów szkolnych, często, co warto podkreślić absolwentów pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej Uniwersytetu Zielonogórskiego, różnych specjalistów, a także co ważne - kluczowych przedstawicieli samorządu lokalnego oraz nadzoru oświatowego. W efekcie złożona została deklaracja zorganizowania konferencji dla województwa lubuskiego o charakterze edukacyjnym na Uniwersytecie Zielonogórskim. Bardzo się cieszymy, że mogliśmy uczestniczyć w tak interesującym spotkaniu, w grupie zawodowej, dla której w Polsce rzadko są organizowane konferencje. Tym cenniejsze stało się zrealizowane przedsięwzięcie, gdyż spotkało się z dużym odzewem pedagogów szkolnych, umożliwiło, przekazanie myśli i doświadczeń wielu osób oraz dało podstawę do licznych przemyśleń i ożywionych dyskusji. Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do uzyskanego tak wartościowego efektu, którym jesteśmy przekonani była konferencja w Nowej Soli.

Sandra Wojtowicz
przewodnicząca Naukowego
Koła Pedagogiki Opiekuńczej
Marceli Chomicz
Grażyna Gajewska

FOT. Z WYDZIAŁU

Wykład Mistrzów w Instytucie Psychologii UZ

26 marca 2018 r. odbył się kolejny wykład z cyklu WYKŁADY MISTRZÓW na temat *Człowiek jako podmiot osobowy w świecie współczesnym*. Zaproszonym Mistrzem Psychologii była Pani prof. dr. hab. **Maria Straś-Romanowska** z Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu.

Profesor Straś-Romanowska jest wybitnym specjalistą w dziedzinie psychologii osobowości, psychologii humanistycznej, metodologii badań jakościowych, zwłaszcza narracyjnych. Jej zainteresowania dotyczą też problemów rozwoju okresu późnej dorosłości. Jest autorką wielu monografii i prac naukowych, wśród których *Los człowieka jako problem psychologiczny* (1992), *Na tropach psychologii jako nauki humanistycznej* (1995), *Metody jakościowe w psychologii współczesnej* (2000), *Późna dorosłość – wiek starzenia się* (2001), *Badania narracyjne w psychologii* (2010), *Psychologia małych i wielkich narracji* (2010).

Podczas wykładu została przedstawiona wiedza dotycząca kluczowych kategorii nauki psychologicznej: podmiotu i podmiotowości ze wskazaniem na ciągle wzrastające znaczenie tych bazowych pojęć we współczesnym świecie. Pani Profesor odwoływała się do funkcji podmiotu w kontekście badań jakościowych zwłaszcza w nurcie narracyjnym.

FOT.: Z WYDZIAŁU

Wykład Pani Profesor był niepowtarzalną okazją dla studentów i pracowników Instytutu Psychologii spotkania z Mistrzem Psychologii, który zarażał słuchaczy swoją pasją, przekazując głęboką wiedzę w sposób niepowtarzalny, inspirujący badacza do określenia własnej drogi naukowej w burzliwie zmieniającym się świecie.

Dyrekcja Instytutu Psychologii wraz ze studentami i pracownikami składa serdeczne podziękowania Pani Profesor za możliwość zapoznania się z jej imponującą wiedzą i za jej mistrzowskie przedstawienie.

Tatiana Ronginska
dyrektor Instytutu Psychologii

Rewitalizacja społeczna. Mentalne i systemowe bariery.

W ramach tego wydarzenia swoje wystąpienia zaprezentowali naukowcy (w tym studenci studiów doktoranckich), reprezentowani byli także urzędnicy i społecznicy. Tak dobrane grono prelegentów pozwoliło ukazać szerokie spektrum zagadnień. Zgromadzeni słuchacze mieli okazję zapoznać się z dobrymi przykładami rewitalizacji z kraju i ze świata. Ponadto praktycy wskazywali wyzwania, trudności, ale i sukcesy związane z wdrażaniem procesów rewitalizacyjnych. Kwestie teoretyczne i metodologiczne pozwoliły dokonać oglądu omawianej tematyki w szerszej perspektywie. Spotkanie zorganizowała Pracownia Rewitalizacji Społecznej działająca przy Instytucie Socjologii UZ, we współpracy z tymże Instytutem.

Kierownik konferencji, dr hab. **Jerzy Leszkowicz-Baczyński**, prof. UZ, w wystąpieniu podsumowującym zauważył, że wielość poruszanych w wystąpieniach wątków i obecność różnych środowisk wskazują na potrzebę planowania podobnych spotkań w przyszłości, tym bardziej, że problematyka rewitalizacji, zarówno w aspekcie praktycznym jak i teoretycznym, daleka jest od wyczerpania.

Artur Kinal

Pani dr hab. Ewie Pasterniak-Kobyteckiej, prof. UZ

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci Taty

s k ł a d a

Dyrekcja wraz z Pracownikami Instytutu Pedagogiki

Pani dr Martynie Roszkowskiej

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci Taty

s k ł a d a j ą

Dyrekcja, Pracownicy i Studenci Instytutu Socjologii UZ